

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om solidaritet på det pensionsmæssige område.

[af Svend Andersen (Rosk. a.) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 26. Fremsat 23/3 77).

Forslaget sættes til forhandling.

Finansministeren (Heinesen):

Det forslag, som medlemmer af fremskridtspartiet har fremsat, er i princippet identisk med det forslag til folketingsbeslutning om fratagelse af pensionsmæssige særfordele, som fremskridtspartiet fremsatte den 12. oktober 1976. Området er imidlertid udvidet til ud over ansatte i kommunerne at omfatte også ansatte i staten. Endvidere hed det i efteråret »fratagelse af pensionsmæssige særfordele«, hvor man nu taler så smukt om solidaritet på det pensionsmæssige område. Men da det stadig væk foreslås, at de overenskomstmæssigt fastsatte lønninger skal nedsættes ikke blot med arbejdsgiverens bidrag til pensionsordning, men også med den ansattes eget bidrag til pensionsordningen, vil jeg mene, at den formulering, som fremskridtspartiet brugte i efteråret, nemlig at benævne forslaget som en fratagelse af pensionsmæssige særfordele, trods alt passer bedre til det, som er hensigten. Men det er jo stadig væk ikke nogen hverken rigtig eller dækkende betegnelse; den rigtige betegnelse er »fratagelse af pensionsmæssige rettigheder«, for som ministeren fremhævede det under førstebehandlingen den 29. oktober 1976, indgår de forskellige pensionsordninger i de overenskomster, der er aftalt med de faglige organisationer. Ordningen må derfor ses som led i de samlede ansættelsesvilkår, og det vil sige, at lønnen er aftalt under hensyn til, at der er knyttet en pensionsordning til de pågældende stillinger.

Jeg vil i øvrigt pege på, at den af socialministeren i februar 1973 nedsatte pensionsreformarbejdsgruppe til brug ved afgivelse af sin rapport om principper for en reform af de sociale pensioner har tilvejebragt oplysninger om private pensionsforhold. Ifølge disse oplysninger er antallet af private pensionskasser, hvis virksomhed er reguleret af pensionskasseloven, ved udgangen af 1974 opgjort til 240. Det samlede medlemstal var godt 138.000 personer. Antallet af individuelt tegnede pensions-

forsikringer i forsikringsselskaberne samt kapitalpensionsordninger oprettet i pengeinstitutterne kendes ikke med sikkerhed, men det er dog nævnt, at antallet af pensionsforsikringer i de fem største selskaber anslås til omkring 135.000 ved udgangen allerede af 1970. Disse pensionsordninger omfatter altså i alt 273.000 personer.

Efter de oplysninger, som finansministeriet er i besiddelse af, er der ca. 20.000 overenskomstansatte med pensionstilskud i staten, og der er ca. 80.000 overenskomstansatte m. fl. med pensionstilskud i kommunerne. Det vil sige, at der af ovennævnte 273.000 personer således højst kunne være 100.000 personer eller langt under halvdelen med pensionstilskud fra staten og kommunerne.

Det vil sige, at dette forslag fra fremskridtspartiet på det pensionsmæssige område ikke på nogen måde er udtryk for nogen form for solidaritet, men er udtryk for en krystallklar forskelsbehandling i forhold til de ansatte i den offentlige sektor.

På denne baggrund kan jeg derfor klart afvise fremskridtspartiets diskriminerende forslag om et lovindgreb specielt rettet imod de ansatte i den offentlige sektor.

Otto Mørch (S):

Jeg kan fuldt og helt følge finansministeren i hans afvisning af dette beslutningsforslag. Det har ikke noget med solidaritet at gøre, tværtimod. Hvis jeg var fremskridtsmand, ville jeg faktisk få kvalme af at tage ordet solidaritet i min mund, når man ser på den politik, det parti har ført, en politik, som er anti-solidarisk ikke alene på dette område, men på alle områder.

I øvrigt er forslaget bestemt ikke nyt. Vi har jo før haft det til behandling, og socialdemokratiet siger nej også denne gang, ligesom vi gjorde det sidste gang, og heldigvis så vi, at det ikke bare var os her i tinget, der sagde nej, der lød også et meget stærkt nej her udenfor, hvor over 20.000 vendte fremskridtspartiet ryggen. Det kan man godt forstå, når dette partis synspunkter er præget af misundelse, af hetz og af indgreb i lovlige overenskomstforhold.

Jeg vil bare slutte med at sige, at jeg er helt enig med finansministeren i, at dette forslag ikke har noget med solidaritet at gøre, og derfor skal det afvises af vort parti.

Bertel Haarder (V):

Man kan ikke komme den 23. marts og sige, at efter 1. april samme år skal visse grupper pludselig have 10 pct. mindre eller 12 pct. mindre eller 15 pct. mindre. Fremskridtspartiet må lære, at sådan leger vi ikke her i landet. Jeg vil give fremskridtspartiet det råd at prøve at skille tingene lidt ad. Man opstiller dette som et udpræget spareforslag, som en forfølgelse af ganske bestemte befolkningsgrupper, der af mere eller mindre tilfældige grunde har den og den pensionsordning. Hvorfor dog ikke skille tingene ad og sige – altså hvis man er fremskridtsmand –: Vi ønsker ikke at forfølge bestemte grupper, vi ønsker at lave en pensionsreform, og derfor skal de, som vi tager noget fra i pension, selvfølgelig have højere løn. Så kan man bagefter diskutere indkomstpoltik som helhed, og at der er nogle, der får for meget i løn osv., men det skal man ikke rode ind i spørgsmålet om pensioner. Hvis fremskridtspartiet bliver ved med at rode de ting sammen, vil partiet aldrig nogen sinde få nogen som helst i dette ting i tale, når det gælder pensionsspørgsmål, for det er det samme som at ødelægge enhver mulighed for at få saneret den danske pensionsjungle.

Venstres stilling til dette meget indviklede og kaotiske felt er, at vi ønsker en større grad af skattemæssig ligestilling, når det gælder muligheder for at få en del af indtægten skattefrit sparet op som en pension; der er ikke skattemæssig ligestilling i dag. Den målsætning tror jeg finansministeren deler, i hvert fald er, så vidt jeg ved, i finansministeriets løn- og pensionsdepartement nedsat et udvalg, som overvejer disse ting, og man ved jo også, at regeringen selv går med planer om at afskaffe tjenestemandspensionerne, og hvis man gør det, så må man også se på dette her. Men årsagen til, at vi umuligt kan føre seriøse diskussioner om dette emne på fremskridtspartiets grundlag, er, at fremskridtspartiet ikke kan skille tingene ad, og derfor vil heller ikke jeg forlænge min tale yderligere.

Palle Simonsen (KF):

Der er ikke meget godt at sige om det forslag, som fremskridtspartiet her har fremsat, og derfor skulle man jo i virkeligheden hellere afstå. Jeg vil benytte lejligheden til at sige tak til finansministeren for de tal, vi fik over pensionsordningerne; dem får vi selvfølgelig også

i forbindelse med pensionsreformudvalgets betænkning her i den kommende tid, men jeg synes, det var vigtigt at få frem til denne debat. Hvordan er det egentlig, det står? Det er 87.000 i forhold til 273.000, når vi sammenligner pensionsordninger i samfundet som helhed. Derfor vil jeg sige, at selv om man måske kan diskutere, om fremskridtspartiets forslag er udtryk for solidaritet, eller det ikke er det – det er nok rigtigt, at det ikke er udtryk for solidaritet – er der én ting, det efter min opfattelse under alle omstændigheder er udtryk for, og det er et ønske om at dyrke misundelsen i dette samfund, få det stillet op, som om der er nogle mennesker, der profiterer særlig meget på andres bekostning. Men netop finansministerens lige oplyste tal illustrerer jo meget klart, at det er der ikke tale om. Pensionsordninger som led i et ansættelsesforhold er noget, man ikke uden videre kan bryde ind over for.

Det fører frem til det andet punkt, nemlig at man ønsker det gennemført her fra 1977. Det er selvfølgelig fuldstændig urealistisk. Det ville være et brud på overenskomster, der er som bekendt indgået overenskomst for de kommende 2 år, så det er uladssiggørligt. Men i øvrigt ville det heller ikke være rimeligt i almindelighed at bryde ind; disse mennesker er ansat på disse vilkår, og uanset om der er tale om foreløbig en toårig overenskomst om deres løn- og ansættelsesvilkår, er de ansat på en form for pensionsordning efter de retningslinjer, der indgår i ansættelsesaftalen, og det kan man ikke uden videre bryde. Derfor må vi klart afvise et sådant forslag.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Der er ikke megen hverken realitet eller solidaritet i fremskridtspartiets forslag. Det er igen de offentligt ansatte, man er ude efter. Forslaget koster ikke noget. Der tages fra én gruppe og gives til en anden meget større gruppe. Der tales om en gruppe, der betaler de offentligt ansattes privilegier. Man tænker sig fra forslagsstillernes side et forbud fra kommunen mod at oprette tjenestemandstillinger fra 1. april 1977.

Centrum-demokraterne ønsker ikke at medvirke til den mistænkeliggørelse af de offentligt ansatte, der desværre har fået grobund i befolkningen i de senere år. De offentligt ansatte i tjenestemandstillinger forpligter sig jo

[Yvonne Herløv Andersen.]

til at overholde de til enhver tid gældende vilkår inden for deres område, og det er bl. a. derfor, spørgsmålet om at tjenestemandssansætte på omkarteringsposthuset i København er kommet frem til debat. De offentligt ansatte udgør en stabil kerne i vor arbejdsstyrke, og opsparing til pension kommer jo samfundet som helhed til gode.

Centrum-demokraterne vil ikke medvirke til dette indgreb i overenskomsterne og kan ikke gå ind for fremme af dette forslag.

Ole Olsen (SF):

Mit partis ordfører i denne sag er forhindret i at være til stede, og jeg har derfor lovet at fremkomme med nogle bemærkninger om forslaget. Det kunne egentlig være fristende at blive siddende på sin plads, for forslaget er jo i en ny form en genganger fra fremskridtspartiet; ingen af os er overrasket over, hvad der står i det. Vi kender jo alle sammen fremskridtspartiets holdning.

Men jeg synes alligevel, det trænger til nogle bemærkninger, for som det meste af det andet, fremskridtspartiet fremkommer med, er det jo dybt asocialt. Alene overskriften: solidaritet på det pensionsmæssige område svarer til, at man satte en etikette med hindbærlimonade uden på en flaske saltsyre; det skal sælge det dér. Hvad er det, man foreslår? Man foreslår en ensidig forringelse af nogle overenskomstmæssige goder, og så er man så snedig, at man specielt trækker folkepensionerne frem – det er altså ingen besparelse – og siger til pensionisterne: I kan få noget mere, hvis man gør, som vi foreslår. Det er jo klart, hvad man forsøger på. Man forsøger på at sætte gruppen af folkepensionister op mod gruppen af offentligt ansatte, og det skulle såmænd ikke undre mig, om det lykkedes fremskridtspartiet – desværre – at komme igennem med at få nogen til at tro, at hvis det bare blev gennemført, ville de få noget mere. Jeg tror ikke, man kan advare kraftigt nok i befolkningen mod de tanker, der ligger her hos fremskridtspartiet. Vi er jo alle sammen enige om, at hvis vi kan, vil vi godt have forhøjet folkepensionens grundbeløb, og vi har da også stillet forslag om det, men jeg kan ikke se, det skal ske på bekostning af netop denne specielle gruppe offentligt ansatte. Forslaget lyser langt væk af det had til offentligt ansatte, som frem-

skridtspartiet har, af den hetz, der drives imod dem.

Jeg erindrer hr. Poulsgaard stå på denne talerstol og anbefale, at man afskediger nogle offentligt ansatte, idet han tilføjede, at disse mennesker sikkert ville være glade for det, for de sidder jo alligevel dér og laver ingenting, de bliver bragt ud af en pinlig situation og bliver tvunget ud på arbejdsmarkedet, det bliver de meget lykkeligere mennesker af. Det var omtrent ordret, hvad hr. Poulsgaard har sagt heroppe fra denne talerstol, og det er jo det, der går igen her.

Man vil gribe ind og siger, at pensionerne for disse offentligt ansatte skal skæres ned. Det er overenskomststof, man har truffet en aftale med lønnings- og pensionsdepartementet på akkurat samme måde, som man gør det for en masse privat ansatte. De privat ansatte ønsker man ikke at røre ved, man ønsker her ensidigt at røre ved en gruppe af offentligt ansattes pensioner.

Der er jo stillet en pensionsreform i udsigt, og vi glæder os da til, at den bliver lagt frem.

Hr. Bertel Haarder sagde noget meget principielt vigtigt heroppe, nemlig at forslaget røder spørgsmålet om lønrelationerne fuldstændig sammen med spørgsmålet om pensionerne. Selvfølgelig må disse to ting skilles ud fra hinanden. Vi vil da godt i SF være med til også at se på lønrelationerne; det er da muligt, at nogle mennesker skal have mere i løn, og at nogle mennesker skal have mindre i løn, men det bliver i hvert tilfælde ikke tilgodeset ved dette forslag.

Vi vil mene, at skal man lave en pensionsreform, skal man selvfølgelig ikke forbyde hverken privat ansatte eller offentligt ansatte at lave en eller anden kontrakt om at sætte nogle penge til side til en pension. Det, man selvfølgelig logisk bør gøre, er at sørge for at trække det ud af skattesystemet og sørge for, at man ikke kan trække det fra i skat.

SF må så kraftigt som muligt vende sig mod dette stykke såkaldt lovgivning, som foreligger her fra fremskridtspartiets side.

Tove Jørgensen (DKP):

Det eneste, DKP kan erklære sig enig i i det foreliggende forslag, er konstateringen af, at folkepensionens grundbeløb er for lavt. Men derefter hører enhver form for enighed også op. Det kan ikke være meningen, at en hårdt

[Tove Jørgensen.]

tiltrængt justering af grundbeløbene skal finansieres ved, at man fratager en lønmodtagergruppe de rettigheder, den har opnået gennem gældende overenskomster. Selv om det ikke medfører nedgang i den udbetalte løn, er der dog tale om en reallønsnedgang, hvis den gruppe offentligt ansat personale, der ikke har tjenestemandstatus, skal fratages den del af lønnen, der svarer til bidrag til pensionsordninger; og hvis staten og kommunerne ikke længere skal yde tilskud til pensionsordninger for disse grupper, er der tale om en lønmæssig forringelse. Hvis de pågældende som kompensation skulle forsikre sig privat i samme omfang som pensionsordningerne, ville der alligevel være tale om en direkte nedgang i den disponible pengeindkomst. Det kan vi ikke medvirke til. Vi vil ikke løse pensionisternes eller i det hele taget lønmodtagernes problemer ved at fordele elendigheden – og med elendigheden mener vi den alt for ringe faste ydelse, vi byder vore ældre.

Vi må med andre ord afvise dette forslag.

Ib Christensen (DR):

Retsforbundet er principielt tilhænger af ligestilling på det pensionsmæssige område mellem offentligt ansatte og alle andre, og det vil sige, at vi går ind for ens folkepension til alle. Hvad folk derefter ønsker at sikre sig ud over denne folkepension, bliver deres eget anliggende. Men vi er ikke tilhængere af, tværtimod må vi gå imod, at man laver indgreb i bestående overenskomster. Derimod mener vi, at en aftrapning af de særlige offentlige pensionsgoder bør ske ved nyansættelser og altså ikke ved, at man griber barsk ind i indgåede overenskomster, således som dette forslag indebærer.

De partier, som bastant afviser enhver ændring i de offentligt ansattes pensionsordninger, hvad enten det er tjenestemænd eller overenskomstansatte, må gøre sig klart, at befolkningen som helhed eller de fleste, har jeg indtryk af, ikke accepterer, at der er denne pensionsmæssige forskel mellem på den ene side f. eks. postbudet og på den anden side specialarbejderen. Man kan nævne andre grupper inden for den offentlige, henholdsvis den private sektor. Derfor kan en total afvisning af at kigge på disse pensionsgoder for offentligt ansatte betyde, at andre kræver samme pensionsgoder, altså indtægtsreguleret tillægspension

osv. Det ville betyde enorme milliardbeløb i overførsler fra den erhvervsaktive befolkning til pensionisterne. Denne politiske sammenhæng må man gøre sig klar, hvis man bastant vil afvise enhver drøftelse af de offentligt ansattes pensionsgoder.

Vi kan altså ikke medvirke til dette forslag, vi må gå imod det, men vi er i og for sig principielt enige i, at de offentligt ansattes specielle pensionsgoder bør afvikles, men det skal ske i forbindelse med nyansættelser.

Honoré (KrF):

Fremskridtspartiets forslag er ikke for mig anledning til en principiel drøftelse af pensionspørgsmålet, men til en stillingtagen til de konsekvenser, forslaget har for bestående aftaler og overenskomster, og vi ville ikke drømme om at krænke indgåede aftaler og overenskomster.

Fremskridtspartiets forslag forekommer mig at være et angreb på retssamfundet, en appel til foragt for de offentligt ansatte. Man har kombineret det med et forbud mod at oprette tjenestemandstillinger i kommunerne, hvorved man overser, at både kommuner og stat har brug for en stabil arbejdskraft, der f. eks. ikke som andre har strejkeret. Fremskridtspartiets forslag er, synes jeg, i flere henseender et tarveligt forslag.

Tyroll (VS):

Som andre ordførere må også jeg sige, at når man har set overskriften på dette beslutningsforslag, »solidaritet på det pensionsmæssige område«, bliver man jo noget skuffet, når man læser indholdet, men det bliver man selvfølgelig allerede, når man konstaterer, at det ord bliver brugt af fremskridtspartiet. Der er ikke sagt andet i dette forslag, end at man vil angribe en enkelt gruppe, som finansministeren allerede har været inde på, og det vil vi selvfølgelig ikke medvirke til. Vi vil heller ikke medvirke til at gennemføre et forslag, der med tilbagevirkende kraft griber ind i nogle overenskomstmæssige forhold. Det, der er indeholdt i dette beslutningsforslag, er forhandlingsstof, selvfølgelig i det omfang regeringen og med regeringen flertallet her i salen vil lade forhandlingerne foregå. Men det vil ikke sige, at vi dermed er modstandere af at gå ind i nogle overvejelser om pensionsreform. Vi har da også fremlagt nogle principper for, hvordan noget sådant efter vores mening skulle foregå, men vi

[Tyroll.]

kan ikke se, at dette forslag på nogen måde bidrager til en sådan, samlet pensionsreform, medens de løsninger, som vi har lagt frem, netop indeholder solidaritet på det pensionsmæssige område.

Ordføreren for forslagsstillerne (Svend Andersen) (Rosk. a.) (FP):

Jeg må åbenbart atter en gang konstatere, at der ikke i dette ting tilsyneladende er sympati for at få en mere retfærdig pensionsordning her i landet. Man skulle næsten tro, det var noget fuldstændig vanvittigt noget, vi havde foreslået. Hr. Honoré gik oven i købet så langt, at han sagde, det var et tarveligt forslag.

Hvad er det i grunden, forslaget går ud på? Forslaget går ud på at ændre den situation, vi har i øjeblikket, hvor det er sådan, at et ægtepar, hvor f. eks. begge parter har haft et normalt job inden for den offentlige sektor, tilsammen får omkring 120.000–130.000 kr. i pension om året, medens f. eks. et ægtepar, der har været arbejdere i det private erhvervsliv, har været landmænd eller har haft anden form for privat virksomhed, tilsammen får 30.000 kr. om året i pension. Det synes vi er uretfærdigt, og derfor foreslår vi altså, at man tager nogle af de penge og bruger dem til at forhøje den almindelige folkepension med; det må da være retfærdighed.

Når finansministeren f. eks. siger, at dette er et forslag, der diskriminerer over for en enkelt gruppe, må jeg spørge, hvad socialdemokratiets pensionspolitik går ud på. Den går ud på, at man diskriminerer imod alle os andre, diskriminerer imod de almindelige folkepensionister, lader den almindelige arbejder betale for, at andre mennesker skal have en særlig privilegeret pensionsmæssig stilling. Det er altså ikke os, der diskriminerer, det er socialdemokratiet og finansministeren, der diskriminerer.

Når man hører de forskellige ordførere udtale sig, får man også det indtryk, at dette er et forslag, der vil være et meget kraftigt anslag imod de overenskomstansatte, som dette forslag rent faktisk drejer sig om. Hvad er det for noget sludder? Der er ikke tale om, at én eneste overenskomstansat får én eneste krone mindre i lønningsspen. Det, som dette forslag betyder, er, at når vedkommende overenskomstansat om 40 eller 50 år bliver pensioneret, får han eller hun ikke mere i pension end alle os andre. Det er det, forslaget går ud på. Der er

altså ikke tale om, at man på nogen måde skal stilles ringere i sin daglige forbrugsmulighed. Det, vi kan opnå, er, at vi kan forbedre de almindelige folkepensionisters kår væsentligt, uden at der er nogen mennesker, der mærker det i de første 40–50 år stort set. Det er altså det, man hidser sig i den grad op over.

Hr. Otto Mørch fik oven i købet kvalme, når fremskridtsfolk talte om solidaritet. Jeg må erkende, at hr. Otto Mørchs og vores opfattelse af solidaritet adskiller sig noget fra hinanden, hvad jeg også tror hr. Otto Mørch er enig med mig i. Hr. Otto Mørch synes altså, det er solidaritet, at man lader arbejderne, de lavtlønnede og de lavtuddannede betale for overklassens hobbybetonede fornøjelser til kultur og til en lang række andre ting. Hr. Otto Mørch synes også, det er rimeligt, at der skal gøres denne meget klækkelige diskriminerende forskel i pensionsmæssig henseende på bestemte grupper i befolkningen, og det synes vi ikke har ret meget med solidaritet at gøre.

Der er altså ikke tale om, at vi laver misundelse eller hetzer eller noget i den retning. Det, vi gør, er, at vi foreslår en retfærdig ordning, som ikke engang nogen vil kunne mærke ulemperne af de første mange år – der er nogle, der vil kunne mærke det, nemlig de folkepensionister, der får en højere folkepension, og de vil kunne mærke det klækkeligt.

Hr. Bertel Haarder sagde, at dette her var helt uforskammet; her kommer man med et forslag den 25. marts, som skal træde i kraft den 1. april, nej, sådan kan man da sandelig ikke behandle offentligt ansatte, hvad er det dog for en fremgangsmåde? Ja men hvad er det, hr. Bertel Haarder lige har gjort i en sag, der gik forud for den sag, vi nu behandler, nemlig spørgsmålet om ejerlejligheder? Der var der tale om flere tusind mennesker, der har købt ejendomme under nogle bestemte forudsætninger, for hvem disse forudsætninger pludselig er bristet, fordi hr. Bertel Haarder m. fl. har vedtaget, at vi nu skal ødelægge disse forudsætninger den 25. marts, altså samme dag som forslaget bliver bekendtgjort for offentligheden. Hr. Bertel Haarder synes altså, at man ikke på nogen måde kan behandle offentligt ansatte bare tilnærmelsesvis på samme måde, som hr. Bertel Haarder behandler folk, der ikke er offentligt ansatte.

Hr. Palle Simonsen sagde, dette er brud på overenskomsterne, og finansministeren var også inde på, at det var et led i deres overenskomst-

[Svend Andersen (Rosk. a.)]

mæssige løn. Det mener jeg simpelt hen er urigtigt. Det er således, at når man har fastsat deres overenskomstmæssige løn, har man simpelt hen sagt, at der går så og så meget ind på deres konto i deres pensionskasse, og derfor er vi nødt til at give dem en så og så høj løn, således at de har et rimeligt udkomme. Det vil sige, der ikke er trukket fra i anledning af, at man giver dem denne pension, tværtimod, man har altså faktisk lagt til efter vores opfattelse. Det er jo således, i hvert fald ifølge de statistikker, som Dansk Arbejdsgiverforening har lavet, at selv om man ikke regner med den pensionsindbetaling, der her er tale om, har de offentligt ansatte på alle sammenlignelige områder en betydelig større løn, end man har inden for den private sektor. Inden for HK-området er tallet omkring 1.700 kr. mere om måneden på nogle af de lavere HK-trin, og inden for chaufførområdet var der også tale om en klækkelig lønfordel til de offentligt ansatte i forhold til, hvad lønnen måtte være i den private sektor. Vi så også her i vinter, at mange chauffører simpelt hen strejkede med det formål for øje at få det samme i løn som de offentligt ansatte.

Lad mig lige sige en ting mere med hensyn til spørgsmålet om diskriminering. Hvem er det, der hele tiden diskriminerer? Man siger til de offentligt ansatte: I skal selvfølgelig have en rimelig tryghed i ansættelsen, I skal have den bedste tryghed i ansættelsen, man overhovedet kan få. Hvis købmanden, landmanden eller andre bliver syge, er der ikke noget at gøre ved det, så kan de jo ikke få sygedagpenge osv., men offentligt ansatte har altså fuld løn under sygdom, har større tryghed og har løn under varetagelse af offentlige hverv, hvad privat ansatte ikke har, og de har en lang række andre fordele. Det er altså stadig væk socialdemokratiet og de andre partier, der foretager en diskriminering, og det er en diskriminering, der kun har det ene formål at privilegere en bestemt gruppe, nemlig de offentligt ansatte, på en særdeles gunstig måde.

Hr. Ole Olsen sagde, at forslaget var dybt asocialt. Jeg må lige bede hr. Ole Olsen læse forslaget en gang til. Det drejer sig om at tage fra nogle mennesker, som ikke mærker det før om 40 år – og de mærker det til den tid på den måde, at de kun får det samme i pension, som alle andre mennesker gør – og bruge disse pen-

ge, som er milliardbeløb til at forhøje ganske almindelige folkepensionisters folkepension med. Det er det, forslaget går ud på. Men det er da nok tænkeligt, at det er SFs opfattelse af, hvad der er det mest asociale, der findes her i samfundet.

Finansministeren (Heinesen):

Da det er et elendigt forslag, vi har til behandling, og da den demagogi, som hr. Svend Andersen (Rosk. a.) har præsteret her, jo ikke adskiller sig fra, hvad vi har hørt mange gange før, kunne man være overordentlig fristet til at blive siddende og prøve at lade debatten slutte her.

Men jeg synes nok, at hr. Svend Andersen (Rosk. a.)s indlæg kræver et par bemærkninger. Jeg forstod, at hr. Svend Andersen (Rosk. a.), da han havde hørt debatten igennem, var nået frem til den konklusion, at man kunne få det indtryk, at det var noget fuldstændig vanvittigt, fremskridtspartiet havde foreslået. Det kan jeg helt bekræfte. Den antagelse er fuldstændig rigtig. Det er noget helt vanvittigt, fremskridtspartiet har foreslået. Og det er noget overordentligt usolidarisk, og jeg tror, hr. Honoré brugte udtrykket tarveligt. Hvad er det, der er tarveligt i dette forslag? Det er, at man siger til staten som arbejdsgiver, at de offentligt ansatte og staten som arbejdsgiver er de eneste i dette land, der får et forbud imod at slutte aftale om en pensionsmæssig ordning. Det er dér diskriminationen, forskelsbehandlingen kommer ind i billedet, og den bruger man så til at få hidset andre befolkningsgrupper, som måske ikke har tegnet private pensionsordninger af den ene eller anden art, op imod de offentligt ansatte. Men der er altså adskillige på det private arbejdsmarked, der har tegnet pensionsordninger, langt flere, end de offentligt overenskomstansatte udgør i de forskellige pensionskasser og kapitalpensionsordninger.

Så gentager hr. Svend Andersen (Rosk. a.), for jeg ved ikke hvilken gang, at statistik viser, at det offentlige er lønførende på alle sammenlignelige områder. Det er forkert. Vi har afvist det gang på gang i anledning af fremskridtspartiets forslag herfra. Vi har afvist det gang på gang i svar på spørgsmål fra folketingsudvalg, men hr. Svend Andersen (Rosk. a.) hylder altså den teori, at bare man gentager en usandhed tilstrækkeligt mange gange, er der nok til

[Finansministeren.]

sidst nogen, der tror på den. Derfor bliver vi andre jo nødt til at sige, at det er forkert. Vi bliver også nødt til at sige, at vi gentagne gange har dokumenteret, at det er forkert.

Flere ordførere diskuterede pensionsmæssig lighed i deres indlæg. Det ville jeg i og for sig også gerne gøre, men ikke på grundlag af dette afsindige forslag.

Palle Simonsen (KF):

Når hr. Svend Andersen (Rosk. a.) argumenterer så engageret, som han gør, skulle man ikke tro, han overhovedet havde hørt på de tal, som finansministeren opgav ved indledningen til denne debat. Jeg er enig med finansministeren i, at det kan være trivielt at fortsætte debatten, men at lade den stå uden at kommentere den går jo heller ikke. Der er én ting, jeg ikke forstår, hverken i denne debat eller i tidligere pensionsdebatter med fremskridtspartiet, og det er, at man ikke vil erkende, at der er to sider af pensionssystemet. Den ene er pensioner, der er knyttet til ansættelsesforhold, og den anden er sociale pensioner. Man kan ikke bare uden videre lægge disse to sammen i én stor pulje og så dele ud til alle. Den ene knytter sig til en aftale, man har indgået, når man har ladet sig ansætte i en virksomhed, uanset om den er offentlig eller privat, eller man har simpelt hen tegnet pensionsordninger uden om ansættelsesforholdet, men stadig væk er der tale om beløb, som man kan få af en eller anden støtrelsesorden, den dag man bliver pensioneret. Det har intet med sociale pensioner at gøre. Derfor kommer man ikke uden om at stille det konkrete spørgsmål til hr. Svend Andersen (Rosk. a.): vil man fra fremskridtspartiets side afskaffe muligheden for alle private pensionsordninger for såvel lønmodtagere som i øvrigt almindeligt individuelt indgåede pensionsordninger? Vil man det, kommer logikken måske frem i en ringe udstrækning. Men vil man ikke det, er det hykleri, nemlig et forsøg på at lægge de offentligt ansatte for had.

Ole Olsen (SF):

Hr. Svend Andersen (Rosk. a.) står heroppe og trækker en række lavtlønsgupper frem og siger ganske rigtigt, at staten og det offentlige er lønførende. Det er jeg glad for at det offentlige er; det synes jeg er en vidunderlig ting, men deraf kan man jo ikke konkludere, som hr.

Svend Andersen (Rosk. a.) gør, at det offentlige er lønførende på alle områder.

Jeg synes, hr. Svend Andersen (Rosk. a.) skulle have tænkt sig bedre om. Der er intet forslag om, må jeg gentage, at man vil gribe ind over for de akkurat tilsvarende private ordninger. Der er tale om overenskomst fra statens og det offentliges side med nogle ansatte, hvor man har truffet ganske tilsvarende ordninger, som man har på det private arbejdsmarked. Her hører vi intet fra fremskridtspartiet om at gå ind.

Til sidst vil jeg sige, at det, der gør, at man synes, dette forslag er hyklerisk, måske mest af alt er, at forslagsstillerne siger, de vil bruge det til at forhøje folkepensionens grundbeløb med. Nu ved jeg godt, at fremskridtspartiet har et meget mærkværdigt forhold til finansloven og ikke er bange for at lave vilde og vanvittige ting på finansloven, men det burde da selv for hr. Svend Andersen (Rosk. a.) være klart, at disse penge er penge, som simpelt hen går til opsparing i dag. Der bliver købt obligationer for bogstavelig talt hver eneste øre. Dem kan man da ikke, uden at det får statsfinansielle konsekvenser, pludselig anvende på en anden måde. Det er penge, som samfundsmæssigt set først kommer til udbetaling til forbrug om 40-50 år. Dem ønsker hr. Svend Andersen (Rosk. a.) simpelt hen at bruge i dag. Hvis dette ikke er groft hykleri, ved jeg ikke, hvad groft hykleri er. Det eneste, hr. Svend Andersen (Rosk. a.) kan bruge som sin undskyldning er, at man i fremskridtspartiet virkelig ikke er klar over den slags ting, at man er fuldstændig blind for enhver form for økonomisk sammenhæng.

Otto Mørch (S):

Efter at finansministeren har sat tingene vældig godt på plads, var det måske unødvendigt, at jeg som socialdemokratiets ordfører tog ordet. Men jeg vil alligevel gøre en bemærkning. Jeg vil prøve over for fremskridtsmanden hr. Svend Andersen (Rosk. a.) at definere, hvad solidaritet er. Det er rigtigt, hr. Svend Andersen (Rosk. a.) at der er forskel på, hvad vi i dansk arbejderbevægelse forstår ved solidaritet, og hvad I i fremskridtspartiet forstår ved solidaritet, og jeg vil sige heldigvis både for dette samfund og for dets befolkning. Man kunne gøre det kort: solidaritet er det modsatte af egoisme, og er der nogen, der præger egoismen

[Otto Mørch.]

herhjemme og påvirker egoismen, så er det jer. Derfor var det heller ikke uden grund, at vi i dansk arbejderbevægelse på denne 1. majdag, som vi nu har rundet, netop gjorde det til vores vigtigste slogan, at det i dag gjaldt kampen mod egoisme både nationalt og internationalt, og at det derfor blev en kamp mod jer. Vi fortsætter kampen mod jer, som repræsenterer egoismen.

Ordføreren for forslagsstillerne (Svend Andersen) (Rosk. a.) (FP):

Finansministeren påstod, at han flere gange havde dokumenteret, at den statistik fra Dansk Arbejdsgiverforening, som påviser den offentlige sektors voldsomme lønføring, ikke holder. Jeg må indrømme, at jeg i hvert fald ikke har ladet mig overbevise af den dokumentation, som finansministeren mener han har været i stand til at præstere. Jeg forstår også, at hr. Ole Olsen fra SF er enig med mig i, at den offentlige sektor selvfølgelig er lønførende. Det kan der vist ikke være nogen, som er ret meget i tvivl om.

Hr. Ole Olsen og finansministeren var begge inde på, hvorfor vi ikke laver et forbud mod oprettelse af den slags kontrakter inden for det private erhvervsliv. Man skal forstå, at den pensionsfordel, som de overenskomstansatte har inden for den offentlige sektor, simpelt hen er blevet til på den måde, at man har fået pensionsfordelen oven i de normale lønstigninger; den har man altså fået oven i hatten. Det, det drejer sig om, er, at vi ønsker at få denne oven-i-hatten, om jeg så må sige, dette ekstra tillæg, som denne pensionsfordel er, væk.

Hr. Ole Olsen, som jeg forstår er cand. polit., gjorde mig opmærksom på de meget uhyggelige statsfinansielle konsekvenser, der ville være ved, at man gennemførte forslaget. Jeg vil tro, at hr. Ole Olsen er enig med mig i, at det her drejer sig om omkring 2 mia. kr. Til sammenligning kan jeg nævne, at hele den offentlige sektor bruger omkring 120-130 mia. kr., så det er ikke noget, der ligefrem ryster hele samfundsøkonomien. Nu er det jo også således, at disse pensionskasser ikke putter pengene hen i nogle døde skuffer el. lign., de låner dem ud, de køber fast ejendom, og de gør en hel masse ting for de penge, så det er altså ikke således, at pengene ikke er ude i samfundet. Derfor tror jeg, hr. Ole Olsen ikke behøver at være så for-

færdelig bekymret for de statsfinansielle konsekvenser.

Hr. Otto Mørch nævnte socialdemokratiets og arbejderbevægelsens slogan: kampen imod egoismen. Ja, men hvad er det i grunden, socialdemokratiet står for? Socialdemokratiet står for, at man skal opbygge et samfund på en meget meget bureaukratisk måde. Man opkræver store midler fra de danske arbejdere og bruger disse midler på mange måder, som ikke kan være i arbejdernes interesser. Det gør man, og det kalder man solidaritet. Vi synes altså, det ikke er solidaritet, vi synes, at man faktisk foretager en grov udbytning af arbejderbevægelsen.

(Kort bemærkning).

Ole Olsen (SF):

Jeg er godt klar over det håbløse i at diskutere økonomi med fremskridtspartiet. Man hyl-der åbenbart et sæt økonomiske teorier, som ingen andre mennesker i verden hylder. Somme tider hører man fra fremskridtspartiet, at 2 mia. kr. er en forfærdelig bunke penge, når der skal spares. Nu spiller det pludselig ikke nogen rolle at kaste 2 mia. kr. ud i forbrug. Lad ikke nogen misforstå det: vi er bestemt tilhængere af, at folkepensionen bliver forhøjet, men vi vil også være med til at anvise midlerne, hvordan man gør det. og det vil fremskridtspartiet simpelt hen ikke.

Man knytter dertil en gang grov hetz mod offentligt ansatte, og andet drejer det sig simpelt hen ikke om. Man lægger en gruppe for had, og det er formålet. Vi ser det hver eneste gang.

(Kort bemærkning).

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Olsen: 2 mia. kr. er mange penge, når de bruges til at forhøje den almindelige folkepension med. Så er det nemlig en forhøjelse af den almindelige folkepension med omkring 20 pct. eller noget med 3.500 kr. pr. pensionist, så er det mange penge. Men når man taler om de statsfinansielle virkninger af 2 mia. kr. sat op imod de 120 mia. kr., som det offentlige bruger, må selv hr. Ole Olsen erkende, at de statsfinansielle virkninger maksimalt kan blive noget med 1,7 pct., og så har man oven i købet regnet på en særdeles optimistisk måde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.

Mødet udsat kl. 17.51.

Mødet genoptaget kl. 19.00.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af skattekontrolloven. (Kontrol med obligationsrenter m. v.).

(Lovforslag nr. L 175. Fremsat 3/5 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Grünbaum (S):

Forslaget om ændring af skattekontrolloven har tilknytning til det forslag, ministeren allerede har fremsat, om kontrol med renteindtægter i pengeinstitutter m. v., og det skal jo også træde i kraft samtidig med dette, altså den 1. juli 1977.

Pligten til indberetning og arten af oplysninger følger i øvrigt samme mønster som i det første forslag. Der skal ikke blot gives indberetning om indløsning af rentekuponer, men også om overdragelse af obligationer og rentekuponer, og det sidste vil jo nok give de fleste problemer i denne ordning, hvad administrationen angår. Men det er klart, at en ordning med indberetning af obligationsrenter til brug for skatteligningen nødvendigvis også må kræve oplysning om overdragelse af obligationer og rentekuponer, simpelt hen fordi køb og salg af obligationer i stort omfang finder sted gennem hele året og ikke kun på bestemte datoer.

Lovforslaget er jo en ret vidtgående bemyndigelseslov, hvor en række nærmere enkeltheder skal fastsættes af ministeren efter drøftelse

med de berørte institutioner, og det kan jo altid være betænkeligt med en så omfattende bemyndigelse. Men eftersom pengeinstitutterne selv som alternativ til en egentlig kuponskat, som vi drøftede meget i 1972-73, allerede i 1973 pegede på de tekniske muligheder for en ordning med indberetningspligt og kom med dette forslag som et alternativ til kuponskatteordningen, og det både for de bankrenter, vi talte om forleden dag, og for obligationsrenterne, må jeg gå ud fra, at pengeinstitutterne nu vil gå positivt ind i et samarbejde med skatteministeren og hans embedsmænd om udarbejdelse af de nødvendige administrative regler.

Jeg vil stadig væk sige, at der er et alternativ. Vil man eller kan man ikke gennemføre dette, må det blive kuponskatten, der bliver gennemført, det er det, der er situationen omkring dette forslag. Jeg tror derfor og håber også på, at pengeinstitutterne vil gå positivt ind i et samarbejde med skatteministeren og hans embedsmænd for at få klaret disse problemer.

Vi er i mit parti meget tilfredse med, at skatteministeren nu har fremsat dette lovforslag om yderligere udbygning af skattekontrolloven, og jeg udtaler håbet om en hurtig gennemførelse af dette lovforslag.

Thorndahl (FP):

Det er indlysende, at en forøgelse af det obligationsrentebeløb, der kan selvangives, vil medføre en tilsvarende reduktion af den øvrige indkomstbeskatning, naturligvis under forudsætning af, at de offentlige udgifter ikke samtidig forøges. Så kan man spørge sig selv, om forudsætningen om et fastholdt offentligt udgiftsniveau er rimelig. Lægger man de hidtidige erfaringer til grund, er der ingen tvivl, så kan det uden videre karakteriseres som naivt at forestille sig, at en forøgelse af statens indtægter inden for et enkelt område vil føre til en tilsvarende skattelettelse inden for de øvrige indkomstområder.

Fremgangsmåden har tværtimod hidtil været den omvendte, nemlig en tilsvarende opsvulmen af det offentlige udgifter. Såfremt socialdemokratiet denne gang vil bruge denne merbeskatning - hvis lovforslaget gennemføres - til at lette skattetrykket for de i forvejen alt for hårdt ramte skatteydere og ikke bruge midlerne til at købe mere unødvendigt offentligt bureaukрати for at skabe endnu flere stillinger som kontorchef, ekspeditionssekretær, og hvad